

Politika par skolotāju mācīšanos iekļaušanas jomā

VALSTS					
Skolotāja kvalifikācija – prasības	Ir divas programmu grupas, kuru rezultātā tiek iegūta augstākā pedagoģiskā izglītība un skolotāja kvalifikācija: akadēmiskā (pedagoģija, kam seko profesionālās augstākās izglītības (AI) studijas) un profesionālā (pirmā un otrā līmeņa profesionālās AI studiju programmas).	Augstskolas piedāvā skolotāju izglītības programmas bakalaura līmenī agrīnās pirmsskolas, pirmsskolas, pamatskolas un vidusskolas izglītības jomā.	Visiem skolotājiem, lai strādātu savā profesijā, neatkarīgi no tā, vai viņi strādā valsts, privātās vai kooperatīvās iestādēs, ir jābūt maģistra grādam.	Skolotājiem jāmacās četrus gadus. Pamatskolas skolotāji kvalificējas augstākās izglītības iestādēs; vidusskolas skolotājiem ir divi kvalifikācijas veidi (zemākā vidējās izglītības un pilna kvalifikācija).	Kvalificētā skolotāja akadēmiskā kvalifikācija un profesionālā akreditācija, kā arī darba iesākuma perioda nokārtošana. Vairāki skolotāju sākotnējās apmācības veidi, kam jāatbilst skolotāju standartiem (mācīšana un personīgā un profesionālā darbība).
Skolotāju snieguma profils sākotnējās apmācības beigās	Profilu veido četras daļas: pedagoģija un psiholoģija, noteiktu mācību priekšmetu saturs un mācību metodika, pedagoģiskā prakse un kvalifikācijas darba izstrāde, kā arī vispārējie izglītības kursi.	Būtu jāsasniedz divi kompetences virzieni: profesionālais profils un pamatprasmes. Šie virzieni ietver spēcīgas mācīšanās vides izveidi, daudzveidības pārvarēšanu, saziņu un aprūpes paplašināšanas iniciatīvu īstenošanu.	Tajā ir divi komponenti: profesionālā darbība un ētika (izglītojamo autonomijas un pilnīgas iekļaušanas sekmēšana) un mācīšanas un mācīšanās attīstība (jēgpilna mācīšanās attiecībā uz mācību programmas mērķiem, pamatkompetenču attīstīšana).	Saskaņošana ar kompetences standartiem kā Izglītības profesiju likumā – pamatzināšanas un prasmes, kas saistītas ar četrām skolotāju lomām: starppersonisko, pedagoģisko, organizatorisko un eksperta lomu mācību priekšmetā un mācīšanas metodēs.	Atbilstoši skolotāju standartiem skolotājam: jānosaka augstas prasības, jāsekmē studentu progress un rezultāti, jādemonstrē zināšanas par māc. priekšmetu un programmu, jāplāno, jāpasniedz mācību struktūras nodarbības, jāadaptē mācīšana, precīzi jāvērtē, efektīvi jāpārvalda uzvedība.
Zināšanas, attieksme un prasmes	Nav pedagoģijas zinātņu standarta mācību programmas. Tomēr visiem pedagoģijas studentiem ir jāapgūst zināšanas psiholoģijā, speciālajā pedagoģijā un medicīnā, lai integrētu izglītojamās ar īpašām vajadzībām vispārīgā skolā.	Iekļaujošas izglītības tēmu joma. Īpašu kompetenču joma, piemēram, spēt strādāt ar izglītojamajiem, kam ir ar uzvedību un mācīšanos saistītas problēmas, strādāt ar apdāvinātajiem un ņemt vērā daudzveidību.	Vispārēja pieeja un sākumpieeja ar iekļaušanu saistītiem jautājumiem, izpratne un atbalsts visiem izglītojamajiem un ģimenēm. Šie temati ir obligāti lielā daļā iekļaušanas aspektu.	Tās veido ievads, lai mācītu izglītojamās ar īpašām vajadzībām, un fakultatīvs kurss par spec. izgl. vajadzībām. Mērķis – efektīvāks atbalsts ar papildu atbalsta vajadzībām vispārīgā skolā un labāks pētniecībā balstītu mācīšanās veidu izmantojums.	Nav noteiktas mācību programmas. Tomēr skolotāju sākotnējā apmācībā ir jāspēj demonstrēt atbilstību Skolotāju standartiem. Ieteikts izstrādāt pamatsaturu, tostarp par īpašām izglītības vajadzībām un invaliditāti.

VALSTS					
Profesionālā pilnveide	Profesionālā pilnveide skolotājiem ir obligāta visos izglītības līmeņos. Nav noteikumu, tomēr PKC prasības ir vērstas uz iekļaujošas izglītības saturu. Mācību programma ietver pedagogu vispārējo prasmju attīstību.	Skolas un skolotāji ir atbildīgi par savu profesionālo pilnveidi atbilstoši savām vajadzībām. Stažēšanās programmu prioritāros jautājumus nosaka valdība, kas tās finansē.	Skolotāji mudināti regulāri mācīties. Profesionālās pilnveides prioritātes: skolas panākumu veicināšana, pamatzglītības un vidējās izglītības mācību programmas, pamatprincipu koncepcija, operativitāte un mācīšanās novērtēšana.	Skolu padomēm ir jānodarbina kompetents personāls un jānodrošina to kompetenču pilnveide. Skolotāju profesionālo pilnveidi atbalsta valsts programma, kuras mērķis ir sagatavot visus skolotājus tā, lai viņi pielāgotu mācību stundas skolēnu vajadzībām.	Profesionālās pilnveides vajadzības nosaka katrs skolotājs, ņemot vērā snieguma vadību un skolas attīstības plānu.
Stratēģijas, lai palielinātu skolu spējas atbalstīt profesionālo pilnveidi.	Pašvaldības atbalsta skolu kolektīvu, lai nodrošinātu izglītības iespējas visiem bērniem. Tiek atbalstīta skolu kolektīva iesaiste ilgtermiņa un īstermiņa projektos, mācībspēku tālākizglītības organizēšana un mācību metodikas darbs.	Katra skola izstrādā ikgadēju profesionālās pilnveides plānu. Stratēģijas: regulārs profesionālais dialogs un reflektēšana par mācīšanos un mācīšanu, iekšējās un ārējās pieredzes apmaiņas veicināšana, profesionālās pilnveides iniciatīvu veicināšana, skolu pārbaude, mentorings un konsultēšana, kā arī kvalitātes nodrošināšanas cikliskums.	Nav konkrēta mehānisma, kā iesaistīt skolotājus profesionālajā pilnveidē. Pastāv uzraudzības mehānismi, lai novērtētu skolu iekļaujošu praksi: skolu pašnovērtējums (lai uzlabotu efektivitāti, iedarbību un atbildību) un skolu ārējais novērtējums (lai sekmētu spēju attīstīšanu, pašnovērtēšanu un sabiedrības līdzdalību un lai novērtētu iekļaujošu praksi)..	Skolas var brīvi izlemt, kā sasniegt mērķus. Nav standarta mācību programmas visām skolām. Al institūti ir izstrādājuši mācību programmu izveides prasības. Pamatskolas un vidusskolas tiek pārbaudītas, lai novērtētu, kā tās pielāgo mācīšanu izglītojamo individuālajām vajadzībām vispārīgl. un speciālajās skolās. Skolas lemj par nepieciešamo profesionālo pilnveidi.	Skolotāju darbā pieņemšanas un noturēšanas stratēģijai ir vairākas prioritātes: palīdzēt vadītājiem izveidot atbalstošas skolas struktūras, atbalstīt skolotājus agrīnajos karjeras posmos un nodrošināt, ka mācīšana vienmēr ir piesaistoša un aizraujoša.
Valdības iniciatīvas profesionālajai pilnveidei		Ir izmēģinājuma projekti, kuru mērķis ir uzlabot skolotāju apmācību trīs jomās: profesionālās zināšanas un didaktika, elastīgas apmācību programmas un daudzveidība. Ir bezmaksas semināri par vairākām tēmām. Valdība subsidē bezmaksas žurnālu ar materiāliem, ko bieži izmanto prof. pilnveides programmās	Ir notikušas vairākas apmācību sesijas iekļaujošas izglītības skolu vadības komandām un tiešsaistes kursi par iekļaujošu izglītību.	Valdība var sniegt papildu finansējumu profesionālās kvalifikācijas celšanai un ieteikt ņemt vērā pašreizējo politiku iekļaujošas izglītības jomā.	Ir materiāli, kas publicēti valdības tiešsaistes portālā.Šie materiāli ir saistīti ar autiskā spektra traucējumiem, disleksiju/specifiskām mācīšanās grūtībām, runas valodu un saziņas grūtībām, uzvedības, emocionālajām un sociālajām grūtībām un mērenām mācīšanās grūtībām.

VALSTS					
Stimuls visiem skolotājiem iesaistīties profesionālās mācīšanās pasākumos.	Skolotājiem ir divu veidu apmācība: skolotāji var veidot mācību moduļus no dažādām programmām vai arī mācīt citu priekšmetu vai strādāt citā izglītības līmenī. Tas dod viņiem tiesības mācīt bez augstākās pedagoģiskās izglītības.	Daži bakalaura programmu diplomu kopā ar studiju praksi nozīmē, ka skolas personāls var saņemt piemaksu. Visas skolas saņem budžetu, lai samaksātu par skolotāju apmācību. Katrai skolai mācību gada laikā ir vairākas dienas, kas jāvelta apmācībai.	Stažēšanos var īstenot augstākās izglītības iestādes, skolu apvienības mācību centros, zinātnisko un profesionālo asociāciju mācību centri, kā arī centrālie un vietējie pārvaldes centri. Tie ir akreditēti un ļauj skolotājiem attīstīt karjeru.	Katra skola saņem naudas summu par katru nodarbināto skolotāju, un katra skola lemj, kā to tērēt. Augstākās izglītības institūti un privātie uzņēmumi piedāvā vairākas apmācības iespējas. Arī vairākas skolas kopā var izstrādāt mācību programmas.	Skolotājiem, kas strādā kā tīpašu izglītības vajadzību koordinatori, obligāti ir nepieciešama attiecīga kvalifikācija. Skolotāji var studēt akadēmiskajās maģistra līmeņa programmās, koncentrējoties uz iekļaujošu praksi. Valdība var segt maksu, ja tiek iegūts maģistra grāds.
Informācijas avoti	Eurydice, National Education Systems, COUNTRY, Initial Education for Teachers Working in Early Childhood and School Education European Agency, Country information, Teacher education for inclusive education Eurydice, National Education Systems, COUNTRY, Teachers and Education Staff Eurydice, National Education Systems, COUNTRY, Continuing Professional Development for Academic Staff Working in Higher Education European Agency, Country Policy Review and Analysis European Agency, Policy Mapping Grid				